ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

_____Հայոց լեզվի և գրականության_____
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Բաբուռյան Հ. Ռ. /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № __8__

«__23__» ____հունվար____2024թ.

ՀԼԳ/բ-024 «ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԿԵՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն

Կրթական ծրագիր՝ 011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

Ամբիոն՝ Հայոց լեզվի և գրականության
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ _____հեռակա_____
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ 5-րդ, 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս՝ Արեն Սանթոյան

Էլ. հասցե՝ arensantoyan@mail.ru

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
    12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
    14.2. Հարցաշար
    14.3. Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. **Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].**

«Հայերենի կետադրության հիմունքները» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

2. **Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.**

2.1. Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել հայերենի կետադրության հիմունքները, կետադրությանն առնչվող խնդիրները, քննել կետադրության համակարգի կրած փոփոխությունները, ճշտել կետադրության սկզբունքները և առանձին կետադրական նշաններին վերագրվող հատկանիշները:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- Սովորեցնել հայերենի կետադրության տեսական հիմքերը:
- Բացատրել կետադրական կանոնների օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական առաջադրանքներով:

3. **Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.**

«Հայերենի կետադրության հիմունքները» առարկայի ծրագիրը յուրացնելու համար ուսանողը պետք է ունենա «Հայոց լեզու» առարկայի և՛ դպրոցական, և՛ բուհական ծրագրերով նախատեսված գիտելիքների պաշար:

4. **Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.**

«Հայերենի կետադրության հիմունքները» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

- *Պետք է իմանա.*

  Հայերենի կետարդրության համառոտ պատմությունը և հիմունքները:

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների:

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

- *Պետք է կարողանա.*
  Կետադրել տարաբնույթ տեքստեր:
- *Պետք է տիրապետի.*
  Կետադրական կանոնների ամբողջական կիրառությանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

«Հայերենի կետադրության հիմունքները» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և բանասիրության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել :

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	**2 կրեդիտ/60 ժամ**

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ
Դասախոսություն	6
Գործնական աշխատանք	6
Ինքնուրույն աշխատանք	48
Ընդամենը	60
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	Ստուգարք

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[4] .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է

[4] Թողնել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

  - **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխ-նոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ հա-մացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
  - **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

[5] Թողնել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[6].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների		
		դասախոսություն	գործնական աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Արդի հայերենի կետադրական նշանների պատմական փոփոխությունները	1	1	8
2.	Արդի հայերենի կետադրական նշանների դասակարգումը	1	1	8
3.	Արդի հայերենի կետադրության սկզբունքները	1	1	8
4.	Բացահայտության նշանների կիրառությունը	1	1	8
5.	Շարահյուսական միավորների կետադրությունը	1	1	8
6.	Կետադրական երկվություններ	1	1	8
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		6	6	48

[6] Նման է օրացուցային պլանին:

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Աբեղյան Մ., Հայոց լեզվի տեսություն, Երկեր, հ. Զ	1974
2.	Աբրահամյան Ա. Ա., Հայոց գիր և գրչություն	1973
3.	Աբրահամյան Ս. Գ., Հայերենի կետադրություն (ուս. ձեռնարկ)	1999
4.	Աճառյան Հր., Լիակատար քերականություն հայոց լեզվի համեմատությամբ 562 լեզուների, հ. 6	1971
5.	Այտընեան Ա., Քննական քերականութիւն աշխարհաբար կամ արդի հայերէն լեզուի	1866
6.	Ջահուկյան Գ. Բ., Ժամանակակից հայերենի տեսության հիմունքները	1974
7.	Ջահուկյան Գ.Բ., Հայերենի կետադրության պատմական և տեսական հիմունքները, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», թիվ 7	1990
8.	Սանթոյան Ա. Մ., Արդի հայերենի կետադրության համակարգը	2004

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[7]
1.	Արդի հայերենի կետադրական նշանների պատմական փոփոխությունները	Կետադրական նշանների դասակարգումներ: Դասակարգման հիմուքներ Փոփոխությունների պատճառներ:	1	ՊԳ 3, 7, 8

[7] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն:

2.	Արդի հայերենի կետադրական նշանների դասակարգումը	Կետադրական նշանների դասակարգումներ: Դասակարգման հիմուքներ	1	ՊԳ 3, 7, 8
3.	Արդի հայերենի կետադրության սկզբունքները	Հնչերանգային հիմունք: Իմաստային հիմունք: Շարահյուսական հիմունք: Հիմունքների փոխկապակցվածություն:	1	ՊԳ 3, 7, 8
4.	Բացահայտության և առոգանության նշանների կիրառությունը	Չակերտներ, գծիկ, կախման կետեր և բազմակետ, ապաթարց, փակագիծ: Պարույկ, երկար, շեշտ:	1	ՊԳ 3, 7, 8
5.	Շարահյուսական միավորների կետադրությունը	Նախադասություն: Նախադասության անդամ: Նախադասության հարակից միավոր:	1	ՊԳ 3, 7, 8
6.	Կետադրական երկվություններ	Կանոնների առաջնահերթություն խաչաձևման դեպքերում:	1	ՊԳ 3, 7, 8

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

Հ/Հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[8]
1.	Արդի հայերենի կետադրական նշանների պատմական փոփոխությունները	Կետադրական նշանների դասակարգումներ: Դասակարգման հիմուքներ Փոփոխությունների պատճառներ:	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 3, 7, 8

[8] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Արդի հայերենի կետադրական նշանների դասակարգումը	Կետադրական նշանների դասակարգումներ: Դասակարգման հիմուքներ	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 3, 7, 8
3.	Արդի հայերենի կետադրության սկզբունքները	Հնչերանգային հիմունք: Իմաստային հիմունք: Շարահյուսական հիմունք: Հիմունքների փոխկապակցվածություն:	1	Բանավոր հարցում, գրավոր աշխատանք	ՊԳ 3, 7, 8
4.	Բացահայտության և առոգանության նշանների կիրառությունը	Չակերտներ, գծիկ, կախման կետեր և բազմակետ, ապաթարց, փակագիծ: Պարույկ, երկար, շեշտ:	1	Բանավոր հարցում, գրավոր աշխատանք	ՊԳ 3, 7, 8
5.	Շարահյուսական միավորների կետադրությունը	Նախադասություն: Նախադասության անդամ: Նախադասության հարակից միավոր:	1	Բանավոր հարցում, գրավոր աշխատանք	ՊԳ 3, 7, 8
6.	Կետադրական երկվություններ	Կանոնների առաջնահերթություն խաչաձևման դեպքերում:	1	Բանավոր հարցում, գրավոր աշխատանք	ՊԳ 3, 7, 8

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

Հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Աշխատանքի տեսակը[9]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Արդի հայերենի կետադրական նշանների պատմական փոփոխությունները	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ավարտ	Բանավոր հարցում	ՊԳ 3, 7, 8

[9] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը:
[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն:

2.	Արդի հայերենի կետադրական նշանների դասակարգումը	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ավարտ	Բանավոր հարցում	ՊԳ 3, 7, 8

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[11]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	-
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[11] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար:

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում (քննություն կամ ստուգարք)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող ստուգման և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Կետադրել համր բնագիրը

Աշխատանքի խելահեղ արագությունն ու խելագար ընթացքը մոլեգնում էին հատակին թափված էին պատռված բաժնետոմսեր որոնցով Մաքսուելի հաճախորդները մեծ ներդրումներ էին արել առքուվաճառքը կատարվում էր կայծակնային արագությամբ կարծես ծիծեռնակի թռիչք լիներ Մաքսուելի բաժնետոմսերի մի մասը վտանգված էր և այժմ նա աշխատում էր արագագործ զգույշ հզոր մեքենայի պես ասես պրկված աղեղնալար լիներ ոչ մի հարցում չէր տատանվում և բառերը որոշումներն ու գործողությունները հաջորդում էին իրար արագ ու ճշգրիտ ժամացույցի մեխանիզմի նման բաժնետոմսեր ու պարտատոմսեր փոխառություններ ու գրավաթղթեր շահույթ ու արժեթղթեր այս ամենը ֆինանսների աշխարհն էր և այդ աշխարհում տեղ չկար ոչ մարդու ոչ բնության համար մոտենում էր նախաճաշի ժամը և գրասենյակում աղմուկը մարեց Մաքսուելը կանգնած էր իր սեղանի մոտ հեռագրերն ու նշումները ձեռքին գրիչը աջ ականջին մազերը անկարգ թափած ճակատին պատուհանը բաց էր սիրելի դոնապանուհի Գարունը երկրի արթնացնող ծալքերին մեղմ ջերմություն էր հաղորդել պատուհանից մի թափառող զուցե և կորուսյալ բույր ընկավ ներս եղրևանու քնքուշ ու քաղցր բույրն էր որից Մակլերը մի ակնթարթ քարացավ քանզի այդպես բուրում էր միսս Լեսլին նա միայն նա բույրը կարծես բերեց նրա առջև կանգնեցրեց կենդանի գրեթե տեսանելի միսս Լեսլիին ֆինանսների աշխարհը փոքրացավ փոքրացավ ու մի ակնթարթում դարձավ անտեսանելի բիծ աղջիկը հարևան սենյակում էր քսան քայլ այն կողմ ազնիվ խոսք ես հենց հիմա կգնամ ու կհարցնեմ նրան շշնջաց Մաքսուելը զարմանում եմ ինչու այսքան ժամանակ չեմ արել նա իրեն զցեց սղագրուհու սենյակը և կանգնեց նրա գրասեղանի առջև Լեսլին ժպտաց նրա այտերը թեթև շառագունեցին իսկ աչքերը բարի էին անկեղծ Մաքսուելն արմունկը դրեց սեղանին նրա դողդոջուն ձեռքերում թղթեր էին իսկ գրիչն ականջին էր միսս Լեսլի շտապ-շտապ սկսեց նա ես միայն մեկ րոպե ունեմ և ուզում եմ ասել ամուսնացեք ինձ հետ երբեք ժամանակ չեմ ունեցել սիրահետել Ձեզ բայց իսկապես սիրում եմ արագ ասեք խնդրում եմ նորից մարդիկ են հավաքվում շտապեք ինչ եք ասում բացականչեց երիտասարդ կինը նա վեր թռավ ու ապշահար նայեց Մաքսուելին չեք հասկանում անհամբեր հարցրեց Մաքսուելը ես ուզում եմ շատ եմ ուզում ամուսնանալ Ձեզ հետ ես սիրում եմ Ձեզ միսս Լեսլի երբ գրասենյակի աղմուկը համեմատաբար հանդարտվեց որոշեցի մեկ րոպե խլել ժամանակից և ասել դա ահա նորից զանգում են Փիթչեր ասա թող մի քիչ սպասեն պատասխանեք միսս Լեսլի աղաչում եմ արագացրեք պատասխանեք շուտ սղագրուհին իրեն տարօրինակ էր պահում նա նախ ապշեց հետո արցունքներ սահեցին զարմացած աչքերից ապա ժպտաց արցունքների միջից ու քնքշորեն գրկեց Մակլերին հիմա ամեն ինչ պարզ է մեղմ ասաց նա քո այս անիծյալ աշխատանքը մտքիցդ հանել է ամեն ինչ սկզբում ես շատ վախեցա միթե չես հիշում Հարվի երեկ երեկոյան ժամը ութին մենք ամուսնացանք անկյունադարձի փոքրիկ եկեղեցում…

14.4. Գնահատման չափանիշները.

- Տեսական գիտելիքները ստուգվում են գործնական պարապմունքների ժամանակ՝ բանավոր հարցման, ինքնուրույն աշխատանքի, գրավոր աշխատանքների միջոցով և ընթացիկ քննության ժամանակ։
- Գործնական աշխատանքները՝ երկու հարցում՝ 20-ական միավոր գնահատմամբ։
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ մեկ հարցում՝ 20 միավոր գնահատմամբ։

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն

Կրթական ծրագիր՝ 011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

Վանաձոր 2024

Հեռակա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՀԼԳ/բ-024, ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԿԵՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">2 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">5-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="2">Լսարանային</td><td rowspan="2">12</td><td>Դասախոսություն</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">48</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">60</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել հայերենի կետադրության հիմունքները, կետադրությանն առնչվող խնդիրները, քննել կետադրության համակարգի կրած փոփոխությունները, ճշտել կետադրության սկզբունքները և առանձին կետադրական նշաններին վերագրվող հատկանիշները:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
▪ <u>Պետք է իմանա.</u>
Հայերենի կետարդրության համառոտ պատմությունը և հիմունքները:
▪ <u>Պետք է կարողանա.</u>
Կետադրել տարաբնույթ տեքստեր:
▪ <u>Պետք է տիրապետի.</u>
Կետադրական կանոնների ամբողջական կիրառությանը:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի բովանդակությունը</td><td colspan="4">Թեմա 1. Արդի հայերենի կետադրական նշանների պատմական փոփոխությունները
Թեմա 2. Արդի հայերենի կետադրական նշանների դասակարգումը
Թեմա 3. Արդի հայերենի կետադրության սկզբունքները
Թեմա 4. Բացահայտության նշանների կիրառությունը
Թեմա 5. Շարահյուսական միավորների կետադրությունը
Թեմա 6. Կետադրական երկվություններ</td></tr>
</table>

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	▪ Տեսական գիտելիքները ստուգվում են գործնական պարապմունքների ժամանակ՝ բանավոր հարցման, ինքնուրույն աշխատանքի, գրավոր աշխատանքների միջոցով և ընթացիկ քննության ժամանակ: ▪ Գործնական աշխատանքները՝ երկու հարցում՝ 20-ական միավոր գնահատմամբ: ▪ Ինքնուրույն աշխատանքը՝ մեկ հարցում՝ 20 միավոր գնահատմամբ:
Գրականություն	*Պարտադիր՝* Աբեղյան Մ., Հայոց լեզվի տեսություն, Երկեր, հ. Զ Աբրահամյան Ա. Ա., Հայոց գիր և գրչություն Աբրահամյան Ս. Գ., Հայերենի կետադրություն (ուս. ձեռնարկ) Աճառյան Հր., Լիակատար քերականություն հայոց լեզվի համեմատությամբ 562 լեզուների, հ. 6 Այտընեան Ա., Քննական քերականութիւն աշխարհաբար կամ արդի հայերէն լեզուի Ջահուկյան Գ. Բ., Ժամանակակից հայերենի տեսության հիմունքները Ջահուկյան Գ. Բ., Հայերենի կետադրության պատմական և տեսական հիմունքները, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», թիվ 7 Սանթոյան Ա. Մ., Արդի հայերենի կետադրության համակարգը